

14 Z & Z Boksen

In stilte lijden en heel, heel erg verliezen

Fotograaf Piek is gefascineerd door de totale onderwerping van lichaam aan geest die boksen is. In een boek brengt ze portretten van bokkers samen die ze de afgelopen tien jaar maakte.

DOOR ROSAN HOLLAK

Doodmoed ben je. En toch moet je door. Weer een ronde. De kans dat je nog meer klappen krijgt, wordt alleen maar groter. Hoe gek ben je eigenlijk om in de ring te gaan staan? Redelijk geschikt, maar ook heel moedig. In de jaren 40 was middengewicht Jake LaMotta zo'n toonbeeld van onverschrokkenheid. Buiten de ring had de Italiaans-Amerikaanse bokser, bijgenaamd The Bronx Bull, agressieve trekjes en hij sloeg geregeld zijn vrouw. Maar binnen de touwen vertoonde hij een ongekende durf en doorzettingsvermogen. Zijn grote opponent was Sugar Ray Robinson. In 1951, gedurende hun zesde en laatste bokswedstrijd, werd LaMotta door Robinson genadeloos te pakken genomen. Martin Scorsese verfilmde die wedstrijd in *Raging Bull*. In zwart-witopnames zie je hoe LaMotta (Robert de Niro) in de touwen hangt, terwijl Robinson crop los beukt. LaMotta blijft staan tot de scheidsrechter uiteindelijk in de dertiende ronde een einde maakt aan het gevecht. „You never got me down, Ray”, is het enige wat hij nog kan uitbrengen. LaMotta gaf geen krimp, puur op wilskracht. *Mind over matter*.

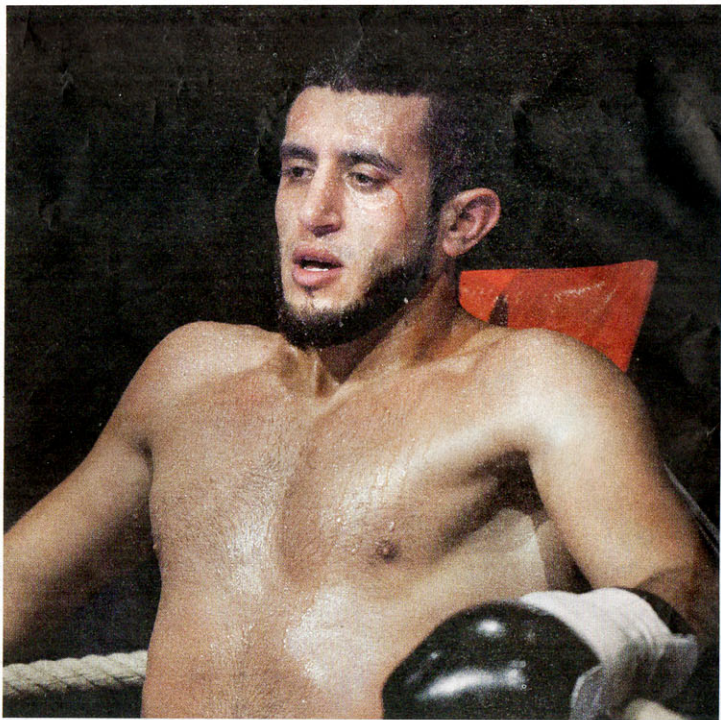
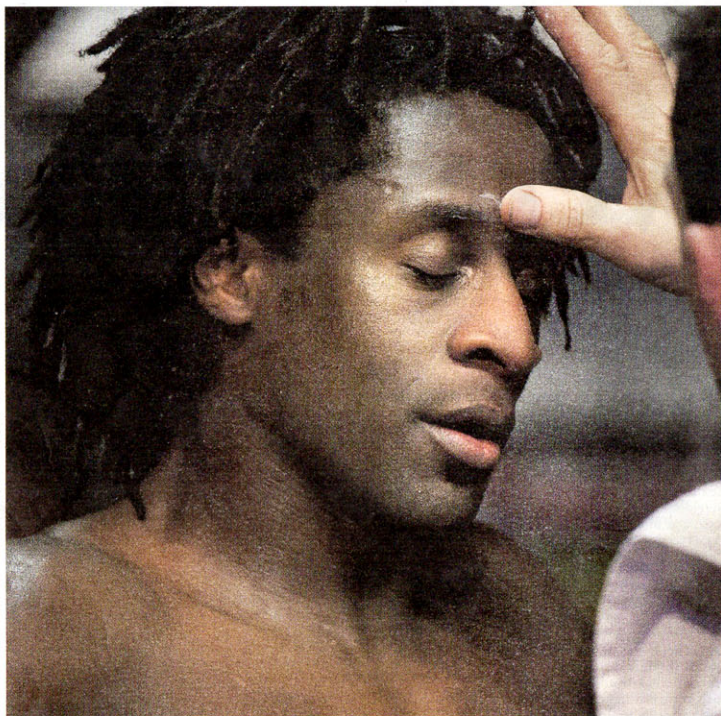
Die totale onderwerping van het lichaam aan de geest is een aspect van het boksen dat fotograaf Piek (Annemieke Kock) al jaren fascineert. Tien jaar lang bezocht ze boksscholen en zalen van Heerlen tot Purmerend tot Apeldoorn. Bij iedere wedstrijd stond ze met haar camera bovenop de ring. Wat haar intrigeerde was de strijd die de bokser, afgezien van met zijn tegenstander, met zichzelf moet voeren. „Hoe ga je door als je al zo'n pijn hebt en bijna niet meer kan?” zegt Piek. „Terwijl je al stuk bent, moet je toch door naar de volgende ronde, ook al sta je 10-0 achter. En dan te bedenken dat een bokser dit alles moet doormaken voor een overvolle zaal, waar het publiek hem uit-

jouwt als hij te zwak is. Als je dan verliest, verlies je ook wel heel erg.”

De zelfkastijding en de daarbij behorende gevoelens van angst, de strijd met het ego en de soms onderbewuste gevoelens van boetedoening, dat alles wilde Piek vastleggen. Meer dan 500 wedstrijden bezocht ze waar ze zowel mannelijke als vrouwelijke bokkers fotografeerde: vechttend of zwetend in de ring, voor en na de wedstrijd, met en zonder trainer. Ze maakte een selectie van zo'n 80 portretten en een dozijn actiefoto's die ze heeft gebundeld in *SECONDS OUT - faces of boxing*.

Het resultaat is een boek met intense beelden. Vooral de portretten van de bokkers op het moment van rust tussen twee rondes, hebben een bijna religieus karakter. Zoals het stille lijden van de bezwete bokser bij wie een klein straaltje bloed over de wang sijpelt. Of de man met gesloten ogen bij wie de trainer de wond op zijn voorhoofd probeert te dichten. Dat een bokswedstrijd soms een mystieke lading heeft, is vaker geneeerd. Joyce Carol Oates schreef in *On boxing* (1987): „De verschrikkelijke stilte in de ring is de stilte van de natuur voordat de mens en de taal bestonden, toen alleen het fysieke wezen God was.” En het is zichtbaar, in een enkel gebaar of gezichtsuitdrukking. Precies zo'n moment beschrijft Norman Mailer in een van de laatste scènes in *When We Were Kings* (1996). In deze documentaire, die verslag doet van de grote wedstrijd tussen Muhammad Ali en George Foreman in Zaïre (het huidige Congo), vertelt Mailer hoe hij, vóór aan bij de ring gezeten, Ali na de eerste ronde tegen Foreman een uitdrukking op zijn gezicht ziet krijgen die hij nog nooit eerder heeft gezien. „Het is de enige keer dat ik angst in zijn ogen zag”, zegt Mailer. „Ali leek in zichzelf te kijken en zei: dit is het moment waarop je hebt gewacht, dit is het moment...” Terwijl rouwduwver Mailer het vertelt, schieten de tranen hem in de ogen. Hij weet dat hij het moment beschrijft waarop zijn grote held wankelt. Zelfs een grootheid als Ali kan twijfelen, net als ieder ander mens. En dat is even slikken.

SECONDS OUT - faces of boxing.
Uitg. Komma, 112 blz, €29,95

Mounir Toumi. Foto boven: Jean Louis Bryla

Annemieke Kock

Piek (Annemieke Kock, Tilburg, 1968) studeerde fotografie aan de Koninklijke Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag. In 1993 werd ze vaste assistent bij fotograaf Erwin Olaf. Ze maakte de foto's voor de eerste cd's van Acda en de Munnik en fotografeert voor reclamebureaus en tijdschriften als *Volkskrant Magazine*, *Nieuwe Revu* en *SQueuez*. Daarnaast maakt ze theateraffiches.

De zelfkastijding, de angst, de strijd met het ego, dat alles wilde Piek vastleggen